

GiO

gospodarstvo i održivost

broj 83-84

UNICEF Hrvatska provodi "Program podrške roditeljstvu zaposlenika"



Svim kompanijama u Hrvatskoj omogućeno je priključivanje u "Program podrške roditeljstvu zaposlenika". Ovim programom pruža se podrška kompanijama u jačanju kapaciteta zaposlenih roditelja. U sklopu programa organizirane su radionice za voditelje i menadžere na kojima im se pružaju konkretni alati i smjernice za uspostavljanje kvalitetne komunikacije i suradnje s mladim zaposlenicima. Ova radionica prolazi kroz pet koraka:

1. Omogućavanje fleksibilnih radnih uvjeta
2. Promoviranje rodne ravnopravnosti i uključenja očeva
3. Pružanje podrške roditeljima djece s teškoćama u razvoju i samohranim roditeljima
4. Uvođenje obiteljskih pogodnosti i financijskih potpora
5. Redovito istraživanje i procjena potreba zaposlenika

Više o programu možete saznati na sljedećoj [poveznici](#).

Članak za Lider Opinion maker: "Više neće biti dovoljno nazivati proizvode zelenima, morat ćemo to moći i dokazati"



Izvor slike: bnorbert3 - stock.adobe.com

Izvor: Lider

Direktiva o tvrdnjama o prihvatljivosti za okoliš još je jedna u nizu direktiva propisanih u korist transparentnosti i sprječavanja negativnih utjecaja na planet i resurse. Njome se uvodi kažnjavanje isticanja ekološkog, zelenog ili bio predznaka ukoliko oni nisu potkrepljeni stvarnim praksama ili provjerenim certifikatima. Naša Mirjana, u informativnom članku za Lider Media Opinion maker, dala je svoje mišljenje o tome što nam slijedi i zašto se uputiti u ovaj izazovan proces prilagodbe.

Više neće biti dovoljno nazvati proizvode zelenima, morat ćemo to moći i dokazati

Regulativa EU-a sve više uvodi transparentnost podrijetla materijala radi zabrane korištenja onih materijala čije crpljenje ugrožava prirodne ekosustave. Tomu možemo pridodati Direktivu o tvrdnjama o prihvatljivosti za okoliš koja uvodi kažnjavanje isticanja ekološkog, zelenog ili biopredznaka ako to nije potkrijepljeno stvarnim argumentima ili provjerenim certifikatima

Gotovo cijelo desetljeće traju pokušaji Europske unije da potakne transformaciju prema kružnom gospodarstvu. Što to znači i kakve koristi kružnost donosi EU-u i Hrvatskoj? Europski parlament kružno gospodarstvo definira kao model proizvodnje i potrošnje koji uključuje dijeljenje, posudbu, ponovno korištenje, popravljivanje, obnavljanje i reciklažu postojećih proizvoda i materijala što je dulje moguće. Zadržavanje materijala u ekonomskom ciklusu znači posezanje za manjim količinama primarnih materijala iz prirode i veće oslanjanje na materijale koji su već izvađeni iz nje i stavljeni u funkciju.

Svjetski poslovni savjet za održivi razvoj (WBCSD) upozorava na tri globalne krize neodrživosti: klimatsku krizu, krizu resursa i krizu nejednakosti. Kružno gospodarstvo trebalo bi nam pomoći da nastavimo stvarati vrijednost i zadovoljavati potrebe potrošača korištenjem manje primarnih resursa iz prirode, štiteći tako ekosustave i zaustavljajući gubitak biološke raznolikosti, ključne za očuvanje funkcija ekosustava o kojima ovisi čovječanstvo. To bi značilo da nam kružno gospodarstvo direktno pomaže u suočavanju s krizom resursa, a indirektno i s klimatskom krizom, i to zato što korištenje već dijelom prerađenih materijala i sirovina štedi energiju.

Otpor lokalne zajednice

Metrika, odnosno pokazatelji koji nam govore o kružnosti koju je postiglo naše društvo, količina je proizvedenog otpada i stupanj odvajanja materijala te njihova vraćanja u proizvodne cikluse. Zbog toga se u Hrvatskoj uvriježilo poistovjećivati kružno gospodarstvo s odvajanjem i gospodarenjem otpadom. Međutim, kružnost se primarno temelji na inovacijama, osobito na ekoinovacijama koje nude rješenja za manju potrošnju materijala i resursa, stvaranje proizvoda koji se mogu popravljati, nadograđivati, servisirati, obnavljati te koji se mogu proizvesti od recikliranih materijala, dakle onih koji su već bili u ekonomskom ciklusu.

Zašto je kružnost važna za prirodu? Korištenje materijala koji su već bili u sustavu direktno štiti ekosustave i biološku raznolikost te čuva resurse za buduće generacije. Osim toga, neki su procesi



pisala **MIRJANA MATEŠIĆ**
mirjana.matesic@hrgpaor.hr

Odabir alternative koja smanjuje ovisnost o resursima iz prirode sigurno smanjuje rizike za poslovanje i osigurava konkurentnost poduzeća. Možda će neke prilagodbe biti skupe, kao i istraživanje i razvoj koji im prethode, no time će se, gotovo sigurno, stvarati prilike za bolje pozicioniranje na tržištu i manju ovisnost o sve skupljim materijalima i energiji

potrebni za eksploataciju materijala iznimno štetni za prirodu i okoliš, stoga je svaka kružnost direktan doprinos zaštiti okoliša.

Zašto je kružnost važna za gospodarstvo? Neke je materijale sve teže pronaći u prirodi, pa njihova eksploatacija postaje teža, a cijena viša. Isto tako već navedene metode eksploatacije štetne za okoliš izazivaju otpor lokalne zajednice. Još su nam svježije slike iz Srbije i borbe građana protiv otvaranja rudnika za eksploataciju litija ili pak ne tako davno iz Njemačke, gdje su građani ustali protiv otvaranja površinskih kopova za eksploataciju smeđeg ugljena. Odabir alternative koja smanjuje ovisnost o resursima iz prirode sigurno smanjuje rizike za poslovanje i osigurava konkurentnost poduzeća. Možda će neke prilagodbe biti skupe, kao i istraživanje i razvoj koji im prethode, no time će se, gotovo sigurno, stvarati prilike za bolje pozicioniranje na tržištu i manju ovisnost o sve skupljim materijalima i energiji.

Kružnost znači uštede

Ako vas ništa u prethodna dva paragrafa nije uvjeralo da je kružnost važna, treći je argument regulativa EU-a koja sve više uvodi transparentnost podrijetla materijala radi zabrane korištenja onih čije crpljenje ugrožava prirodne ekosustave. Tomu možemo pridodati Direktivu o tvrdnjama o prihvatljivosti za okoliš koja uvodi kažnjavanje isticanja ekološkog, zelenog ili biopredznaka ako to nije potkrijepljeno stvarnim argumentima ili provjerenim certifikatima. Više neće biti dovoljno nazvati proizvode zelenima, morat ćemo to moći i dokazati.

Koji su potencijali kružnoga gospodarstva? Ono može uštedjeti četiri-pet posto materijala na godinu; to bi značilo globalnu uštedu od otprilike četiri milijarde tona do 2050., što je istovjetno potrošnji Afrike 2021. To je ujedno potencijalna ušteda između 100 i 120 milijardi tona materijala u idućih dvadeset pet godina. Treba li više argumenata za ulaganje u kružnost? Pravo pitanje nije znači li kružnost, odnosno održivost, trošak koji će naše gospodarstvo poskupiti i učiniti nekonkurentnim, nego je pitanje hoćemo li odabrati kratkoročan profit ili dugoročnu strategiju poslovanja, koja neće biti uspješna bez integracije održivosti. ■

Udruga za autizam „Pogled“ dobitnica je glavne nagrade u sklopu programa Ostavi dobar trag

Ove godine organiziran je po treći put projekt [#Ostavidobartrag](#), u organizaciji [Erste&Steiermärkische Bank d.d. \(Erste Bank Croatia\)](#) i partnera - [SOLIDARNA Foundation](#), Social Prudence Consulting, Panda komunikacije i Erste zaklada, na kojem je sudjelovala [Mirjana Matešić](#) u ulozi jedne od sudaca. Prenesena vijest Zagreb, 11. prosinca 2024. – Nakon što je jedanaest neprofitnih organizacija odabranih za sudjelovanje u programu 'Ostavi dobar trag' prošlo edukacijski program te održalo prezentaciju svojih fundraising kampanja pred stručnim žirijem, proglašeni su oni s najboljim idejama.

Riječ je trećem izdanju programa edukacijske i mentorske podrške neprofitnim organizacijama 'Ostavi dobar trag', u organizaciji Erste banke i partnera - Zaklade Solidarna, Social Prudence Consultinga, Panda komunikacija i Erste zaklade. Prvo mjesto osvojila je Udruga za autizam Pogled iz Nedelišća s prijedlogom zapošljavanja osoba s autizmom kroz osnivanje farme mikrobilja. Drugo mjesto osvojila je Bioteka, udruga za promicanje biologije i srodnih znanosti iz Zagreba, a treće Pan, udruga za

zaštitu okoliša i prirode iz Karlovca. Sve tri najbolje organizacije osvojile su dodatnu individualnu mentorsku i organizacijsku podršku za provedbu pobjedničkih kampanja, svaka u vrijednosti od 9.000 eura od Erste zaklade.



Vrijedne nagrade osvojili su i Udruga gluhoslijepih osoba Grada Zagreba te Udruga Tko se boji sutra još? iz Vukovara, dok je nagradu publike za najbolju prezentaciju svoje ideje odnijela Humanitarna udruga Kompići iz Zagreba.

„Ovom kampanjom dobili smo priliku predstaviti svoju novu inicijativu zapošljavanja osoba s autizmom uz podršku. Početak te inicijative je osnivanje farme mikrobilja uz koju će naši mladi, osobe s autizmom, biti zaposleni i imati priliku jačati svoje radne vještine i uključiti se u tržište rada. Ovo nam je prilika za stjecanje sponzorstva, korisnih informacija te važnih poznanstava. Imamo 85 štićenika, pokrivamo sjeverozapadnu Hrvatsku, Međimursku, Varaždinsku i Koprivničko-križevačku županiju. Imamo širok raspon aktivnosti, od socijalnih usluga, sportskih i rekreativnih aktivnosti do jačanja radnih vještina“, istaknule su Kristina Novak i Jesenka Martinčević iz Udruge za autizam „Pogled“.

Program 'Ostavi dobar trag' osmišljen je za neprofitne organizacije koje svojim djelovanjem pozitivno utječu na društvo, ali i koje već imaju razvijen proizvod ili uslugu pogodnu za fundraising te nudi tri edukacijska modula, radionice i individualne mentorske sate. Udruge koje se prijave mogu naučiti kako organizirati poslovni društveni model, analizirati vlastito financijsko zdravlje, pripremiti plan aktivnosti za prikupljanje financijskih sredstava te kako pridobiti pozornost i podršku donatora. Nakon provedbe programa, društvo dobiva osnažene udruge koje se bave rješavanjem društvenih i socijalnih pitanja.

„Program Ostavi dobar trag kreiran je prema povratnim informacijama neprofitnih organizacija i drago nam je što ga provodimo treću godinu zaredom uz velik interes. Programom želimo jačati financijsku otpornost organizacija te njihove organizacijske kapacitete, odnosno ohrabriti ih da rade na vidljivosti svojih aktivnosti i potreba korisnika. Više od svega toga, ovaj program je prilika da se predstavimo i upoznamo, da uvidimo različitosti i pronađemo sličnosti i kroz to poznanstvo stvaramo zajedno zajednicu koja je responzivna. Stoga je moja poruka svim sudionicima: Nije bitno tko će biti dobitnik nagrade, vi ste svi već pobjednici, neka ovo bude prilika da ostavite

trag na nekoga... i neka to bude dobar trag!" istaknula je ovom prilikom Tina Sirotić, voditeljica Službe za društveno odgovorno bankarstvo Erste banke. Ovo je treća godina provođenja programa 'Ostavi dobar trag', koji je već iznjedrio uspješne kampanje sakupljanja sredstava.

Podsjećamo, prošlogodišnji dobitnici, Udruga za beskućnike i socijalno ugrožene osobe Oaza, pokrenuli su kampanju „HALO, NAMA JE STALO!“ kako bi prikupili donacije za rad besplatnog telefona SLON TELEFON za stručnu podršku mentalnom zdravlju.



INTERVJU U GLASU SLAVONIJE:

Mirjana Matešić: Odnos prema održivom razvoju se mijenja

Prenesena vijest, Glas Slavonije - Magazin



Protekla godina bila je vrlo intenzivna jer smo, kada je održivi razvoj u pitanju, na svojevrsnoj prekretnici. Naime, kako smo već izvještavali, Europska unija donijela je niz regulativa koje potpuno mijenjaju način kako se gospodarstvo odnosi prema održivom razvoju - kaže dr. sc. Mirjana Matešić, direktorica Hrvatskog poslovnog savjeta za održivi razvoj (HR PSOR), te dodaje: - Kroz obvezno izvještavanje i izračun udjela održivih djelatnosti u prihodima i investicijama (Taksonomija), potpuno se razotkriva ne samo utjecaj pojedinih poduzeća na održivost nego i način kako oni tim utjecajima upravljaju, odnosno što čine da ih poboljšaju. Kao posljedica, poduzeća će, ako su obveznici, s ciljem usklađivanja s ovom regulativom morati uvesti znatne promjene u načinu upravljanja i strategijama poslovanja. Vrlo je mali broj poduzeća koja su do sada promišljala održivost na strateškoj razini i na njima temeljila poslovne modele i strategije tako da je za većinu ovo velika promjena. Zbog toga smo se u ovoj godini uglavnom bavili edukacijom, kako

bismo poduzećima pomogli u procesu učenja, razumijevanja i pripreme za regulativu koja će se početi primjenjivati početkom iduće godine. Učenje i razumijevanje, naravno, nastavlja se i dalje jer će nam trebati sigurno nekoliko godina da dobro primijenimo regulativu koja je iznimno kompleksna. Osobno, vrlo sam optimistična jer smatram da ćemo kao posljedicu njezine primjene ubrzo vidjeti puno pozitivnih rezultata u održivosti gospodarstva RH, ali i cijele Europe.

Koja su očekivanja za iduću, 2025. godinu? Koliko vidim otvorene su prijave za osmi ciklus Edukacije o korporativnoj održivosti u organizaciji Hrvatskog poslovnog savjeta za održivi razvoj (HR PSOR). Što nam o tome možete reći?

-Dok pišem ove retke, 8. ciklus edukacije je popunjen i već upisujemo rezervacije za 9. ciklus. EKO je edukacija koja kroz pet jednodnevnih modula provodi polaznike kroz ključna područja održivosti, tzv. ESG odnosno zasebno pokriva teme okoliša, društvene teme te upravljanje. Edukaciju provode stručnjaci koje smo odabrali na temelju njihovih znanja i kompetencija i mogu slobodno reći da smo birali među najboljima. Ono što našu edukaciju razlikuje od drugih jest velika razina interaktivnosti i praktičnih vježbi gdje polaznici imaju priliku u svakom modulu primijeniti u praksi ono što su čuli o pojedinoj temi. Time se znanje kvalitetnije usvaja, a polaznici imaju priliku umrežavati se, zajedno promišljati izazove i povezivati se.

Edukacija će se sigurno nastaviti razvijati te za nju imamo doista velike planove. Još bih napomenula da velike promjene očekuju i naš HRIO - Hrvatski indeks održivosti. Nakon što već 17 godina omogućujemo hrvatskim poduzećima samoevaluaciju utjecaja na održivost te nagrađujemo najbolje,



od sada će se poduzeća koja su sudjelovala u upitniku moći prijaviti za certifikat HRIO. Naime, razvili smo standard s pomoću kojeg omogućujemo poduzećima da prođu kroz detaljnu evaluaciju njihovih utjecaja te, ako se potvrdi da su utjecaji opisani u HRIO-u u skladu s praksom, bit će im dodijeljen certifikat HRIO, oznaka koja garantira njihovu predanost održivosti. Očekujemo veliki interes za certifikat jer će on služiti kao dokaz za održive prakse dobavljača, što je, zbog obveze izvještavanja o utjecajima u dobavljačkom lancu za poduzeća u EU, posebno ona koja moraju izvještavati, iznimno važno.

Kad se sve uzme u obzir, uključujući i aktualne izazove, je li uopće moguć održivi razvoj u nekom dominantnijem obliku, kao opcija koja je u cijelosti provediva u bliskoj budućnosti ili će sve zasad ostati više na teoriji nego praksi?

Hvala na ovakvim pitanjima, razumijem da promišljate o biti koncepta održivosti, što je jako važno. Uspjeh ovisi upravo o tome da svatko od nas pokuša razumjeti koji su stvarni utjecaji njegova ponašanja i ne zadovoljiti se pojednostavljenim tumačenjima i površnim rješenjima. Kao što sam već spomenula, mislim da ćemo u sljedećim godinama vidjeti pozitivne rezultate ove regulative i kumulativan učinak. Europska unija već sada bilježi pozitivne rezultate u smanjenju emisija. Europska agencija za okoliš objavila je da su u 2023. godini zabilježene 8 % niže emisije stakleničkih plinova u odnosu prema prethodnoj godini, što znači oko 37 % u odnosu prema baznoj 1990. godini. Pri tome je 2023. zabilježila znatan rast BDP-a, dakle, pad emisija nije posljedica smanjenja gospodarske aktivnosti. To su sve pozitivni signali da se trendovi pomiču u željenom smjeru, a s regulativom koja je stupila na snagu, sigurna sam da će se oni i ubrzati. No je li to dovoljno? Znanstvenici nam uporno signaliziraju da imamo jako malo vremena te da se moramo puno brže kretati prema cilju ako želimo promjene klime zadržati na razini koja neće drastično utjecati na uvjete života kakve poznajemo. Moj je zaključak da postoje primjeri implementacije inovacija koji pokazuju odlične rezultate, no morali bismo ubrzati trend njihove šire primjene. To ujedno znači da bismo na razini svake odluke, pa i one privatne, trebali početi promišljati njezine

utjecaje na održivost. Moj je zaključak da postoje primjeri implementacije inovacija koji pokazuju odlične rezultate, no morali bismo ubrzati trend njihove šire primjene. To ujedno znači da bismo na razini svake odluke, pa i one privatne, trebali početi promišljati njezine utjecaje na održivost.

Vaš završni komentar? Koja bi i kakva bila vaša poruka za 2025.?

Moja poruka za 2025. godinu je da je potrebno nastaviti ulagati napore ponajprije u edukaciju i znanje o tome što je održivost i koji je pristup potrebno primijeniti da se pozitivan učinak ostvari. To govorim zato što svjedočimo da se u prostor edukacije, savjetovanja, pa i revizije ubacuje jako puno neprovjerenih stručnjaka te postoji bojazan da će se pokušati regulatorne zahtjeve reducirati na pojednostavljene *box-ticking* tablice te da će se izgubiti stvarna svrha i vrijednost procesa koji su propisani. Kada bih mogla nešto o tom pitanju napraviti, iskoristila bih nadolazeću godinu za formalizaciju obrazovanja i kompetencija održivosti kako bismo spriječili paušalizaciju, pojednostavljivanje i banaliziranje ideje. Velika je prilika pred nama, ne smijemo je propustiti jer drugu nećemo dobiti.

#GlasSlavonije #HRPSOR #održivost #održivirazvoj #EKO #HRIO #KOR

Plinacro novi je član HR PSOR-a



Izvor: Plinacro

Plinacro je jedini operator plinskog transportnog sustava u Hrvatskoj, nadležan za upravljanje nadzorom, održavanjem, razvojem i izgradnjom cijeloga transportnog sustava. Tvrtka je osnovana 2001. godine izdvajanjem djelatnosti transporta prirodnog plina iz tadašnje organizacijske strukture Ine u zasebno društvo kćer, a od 2002. godine djeluje kao samostalno društvo u vlasništvu Republike Hrvatske. Tvrtka aktivno radi na planovima dekarbonizacije plinskog transportnog sustava RH, pripremajući se za mogućnost transporta vodika i biometana te ulaže u razvoj zelene infrastrukture u cilju ispunjavanja klimatskih ciljeva EU.



Svojim poslovanjem nastoji ostvariti najbolju vrijednost ne samo u financijskom već i u društvenom, ekološkom i etičkom smislu. Stalno unapređuje svoj sustav kvalitete poslovanja, brine se o sigurnosti i zaštiti zdravlja i okoliša i ulaže značajna sredstava u razvoj i edukaciju zaposlenika. Pored toga, Etičkim kodeksom, koji se temelji na poštovanju temeljnih ljudskih prava i etičkih načela, definiran je odnos prema zaposlenicima, korisnicima usluga i poslovnim partnerima. Također, Pravilnikom o postupku unutarnjeg prijavljivanja nepravilnosti, reguliran je sustav zviždača (whistleblower system).



Aktivnosti tvrtke koje se redovito obavljaju su i korištenje energetske učinkovitih proizvoda i usluga, kontinuirano praćenje realizacije ciljeva sustava upravljanja energijom prema ISO 50001 certifikatu te povećanje svijesti o racionalnom korištenju energije. Kako bi se omogućilo mjerenje upravljanja energetske učinkovitošću, Plinacro ima uspostavljenu metodologiju, programe i planove mjerenja za sve svoje lokacije te akcijske planove kojima se planiraju poboljšanja. Neki od rezultata te politike su puštanje u rad punionice električnih automobila 2022. godine te izgradnja fotonaponske elektrane na krovu središnjeg poslovnog objekta u Zagrebu 2023., zahvaljujući kojoj je na razini godine pokriveno 30% potrošnje energije objekta.



Temeljem CSRD Direktive, Plinacro će od 2026. godine biti obveznik izvještavanja o okolišnom, društvenom i utjecaju korporativnog upravljanja te je trenutno u pripremnoj fazi za izradu strategije održivog razvoja. Imajući u vidu dugogodišnje iskustvo HR PSOR-a u području (korporativne) održivosti, tvrtka smatra kako će joj pristupanje njegovoj mreži biti značajan poticaj u uspješnoj prilagodbi poslovanja ESG standardima.

Grupa Vindija novi je potpisnik Povelje o raznolikosti

Fotografije: HR PSOR, Izvor: Grupa Vindija

Potpisivanjem Povelje raznolikosti, inicijative Europske unije, Grupa Vindija radi korak naprijed za budućnost u kojoj su raznolikost i jednakost ključne snage razvoja, osiguravajući dugoročan uspjeh i konkurentnost na tržištu. Grupa Vindija je početkom godine potpisala Povelju raznolikosti, inicijativu Europske unije kojom se dobrovoljno obvezala na promicanje različitosti i jednakih mogućnosti na radnom mjestu te na aktivno provođenje politika raznolikosti i uključivanja.

U Povelji se ističe da je u svijetu globalizacije i društvenih promjena sposobnost prihvaćanja i razumijevanja raznolikosti važan preduvjet za uspješnu suradnju s klijentima i poslovnim partnerima. Nositelj Povelje u Republici Hrvatskoj je Hrvatski poslovni savjet za održivi razvoj (HR PSOR) koji na svojim mrežnim stranicama naglašava da je raznolikost u strategijama upravljanja ljudskim potencijalima osobito važna u dinamičnim gospodarstvima gdje kompanije svakodnevno odgovaraju na izazove prilagodbe društvenim očekivanjima.



Sanjin Franković, direktor Ljudskih resursa Grupe Vindija, naglašava njihovu predanost održivom sustavu proizvodnje i poslovanja. Potpisivanjem Povelje raznolikosti, Grupa Vindija potvrđuje svoju posvećenost stvaranju inkluzivnog i ravnopravnog radnog okruženja, te predstavlja formalno priznanje i osnaživanje vrijednosti utkanih u temelje Grupe Vindija poput: brige o pravima zaposlenika, nulta tolerancija na diskriminaciju po bilo kojoj osnovi i rad u skladu s načelima društveno odgovornog poslovanja. Uz formalno potpisivanje Povelje raznolikosti, Grupa Vindija je u procesu izrade Akcijskog plana za izvršenje preuzetih obaveza.

#HRPSOR #raznolikost #DEI #uključivost #Vindija #održivost

Uredba o ambalaži i otpadnoj ambalaži stupa na snagu



Uredba je objavljena u Službenom listu Europske unije, čime je postala obvezujuća. Jučer je u Službenom glasilu EU objavljena Uredba o ambalaži i otpadnoj ambalaži – PPWR (Uredba). Ova Uredba zamjenjuje prijašnju Direktivu o ambalaži i otpadnoj ambalaži te je njezina primjena izravna, jedinstvena i obvezujuća u svim zemljama članicama EU. Uredba se odnosi na svu ambalažu i ambalažne materijale te na svu otpadnu ambalažu, odnosno ona definira mjere za sprječavanje nastanka ambalažnog otpada i nova pravila za uspostavu sustava proširene odgovornosti proizvođača. Uredbom se dodatno propisuje postupna promjena gospodarstva i obvezna primjena kružnosti za ambalažu na tržištu Europske unije čime je zadovoljen značajan cilj smanjenja utjecaja ambalaže na okoliš i poticanje visokokvalitetnog recikliranja i kružnog gospodarstva.

Uredba predstavlja transformativnu regulativu usmjerenu na stvaranje jednakih uvjeta za proizvođače, kompanije čija je djelatnost u sektoru gospodarenja otpadom te ostale zainteresirane dionike. Odredbe iz Uredbe osmišljene su za poticanje kružnog gospodarstva usmjerenu na osnaživanje ponovne upotrebe, recikliranje i održivih inovacija. Ali što to znači za poduzeća, kreatore politike i potrošače? Razbijmo to. Uredbom se propisuju minimalni zahtjevi za udio recikliranog sadržaja za pojedine kategorije materijala koji će stupiti na snagu najkasnije 1. siječnja 2030. godine. Tako je za PET ambalažu propisan minimalan udio recikliranog sadržaja od 30 %, a za ostale polimerne materijale udio je propisan od 10 – 35 %. Navedeni minimalni udjeli dodatno rastu od 1. siječnja 2040. godine. Uredbom se dodatno proširuju ciljevi vezani uz recikliranje, odnosno za plastične boce za pića cilj je povećan na 90 % do 2029. godine. Dodatno su postavljeni zahtjevi za višekratnu ambalažu čime će se krajnjim potrošačima trebati omogućiti određeni postotak pića u ambalaži za višekratnu upotrebu, a objekti brze usluge moraju osigurati čaše i posude za višekratnu upotrebu. Puni tekst Uredbe dostupan je [ovdje](#).

#ambalaža, #otpadnaambalaža, #održivost, #sustainability, #EUPPWR

Pokretanje projekta CAREvolution

Revolucioniranje rodno osjetljive ravnoteže poslovnog i privatnog života kroz sveobuhvatno usmjerenje na dobrobit i mentalno zdravlje zaposlenika



S ponosom najavljujemo pokretanje projekta CAREvolution – Revoluciju rodno osjetljive ravnoteže poslovnog i privatnog života kroz sveobuhvatno usmjerenje na dobrobit i mentalno zdravlje zaposlenika. Projekt provode partneri Sveučilište u Mariboru, IPES Maribor, Povelja o raznolikosti Slovenije, HR PSOR/Povelja o raznolikosti Hrvatske i Zaklada Forum za međunarodnu komunikaciju (FIC) iz Rumunjske, uz sufinanciranje Europske unije. Projekt CAREvolution promiče rodnu ravnopravnost u privatnoj i profesionalnoj sferi poticanjem pravedne raspodjele odgovornosti za brigu o drugima.

Projekt će se preispitati sustavna isključenost muškaraca kao skrbnike, uzrokovanom duboko ukorijenjenim rodnim stereotipima. Promicanjem uključivih i obiteljima prilagođenih politika na radnom mjestu, projekt ima za cilj smanjiti rodni jaz u skrbi i poticati ravnopravnost u poslovnom i privatnom životu. Projekt CAREvolution provodi se istovremeno u Sloveniji, Hrvatskoj i Rumunjskoj, osnažujući zaposlenike, podržavajući poslodavce i podižući svijest javnosti o štetnim učincima rodnih stereotipa na ravnotežu poslovnog i privatnog života i opću dobrobit. Ključni ciljevi projekta uključuju:

- Pristup zaposlenicima i poslodavcima alatima za upoznavanje s rodnim normama i promicanje jednakih uloga skrbi.
- Podršku menadžerima i nacionalnim vlastima u oblikovanju i implementaciji rodno osjetljivih politika.
- Podizanje javne svijesti o prednostima postizanja uravnoteženog i uključivog radnog okruženja.

Poticanjem veće uključenosti muškaraca u obiteljski život i neformalnu skrb, projekt CAREvolution promiče značajne društvene promjene koje donose koristi pojedincima, poduzećima i zajednicama. Projekt CAREvolution (101191233— CAREvolution— CERV-2024-GE) sufinancira Europska unija - Program Građani, jednakost, prava i vrijednosti (CERV). Mišljenja i stavovi izraženi su isključivo stajališta autora i ne odražavaju nužno stavove Europske unije ili Europske komisije. Ni Europska unija ni tijelo koje dodjeljuje financijska sredstva ne mogu se smatrati odgovornima za njih. Za više informacija pogledajte našu [stranicu](#).

Kontakt: Katarina Plećaš, katarina.plecas@hrpsor.hr

www.hrpsor.hr

#CAREvolution #održivost #sustainability #jednakost #equality #raznolikost
#diversity #diversitycharter #Poveljaoraznolikosti

Još jedan mandat za dr. sc. Mirjanu Matešić, ambasadoricu Europskog klimatskog pakta

Fotografije: Europska komisija Izvor: Europska komisija



Dr. sc. Mirjani Matešić, direktorici Hrvatskog poslovnog savjeta za održivi razvoj (HR PSOR), produžen je mandat ambasadrice Europskog klimatskog pakta od strane Glavne uprave za klimatsko djelovanje Europske komisije (DG CLIMA).

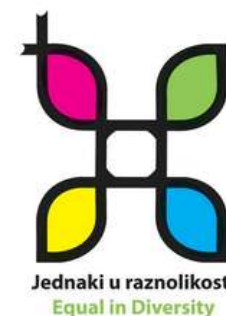
Produljenje mandata znači da Mirjana Matešić nastavlja djelovati unutar ove inicijative tijekom sljedećih 12 mjeseci. Ambasadori djeluju u svojoj osobnoj ulozi, promičući vrijednosti pakta i potičući klimatsku akciju u svojim zajednicama. Kao ambasadrica, Mirjana Matešić informira, inspirira i podržava klimatske akcije u svojoj zajednici, potičući suradnju, razmjenu ideja i primjenu održivih rješenja na lokalnoj i europskoj razini. Europski klimatski pakt je dio Europskog zelenog plana i ima za cilj stvarati dinamično okruženje za razmjenu informacija, raspravu i aktivan rad na rješavanju klimatske krize.

Pakt time služi kao dodatni poticaj već započetim inicijativama, mrežama i pokretima za zaštitu europske klime. Opseg aktivnosti Pakta raste usporedno s rastom broja članova. Sudjelovanje je dostupno svim zainteresiranim stranama i svaka skupina može doprinijeti na svoj način.

Osmišljen je kao otvorena platforma koja omogućuje razmjenu ideja, povezivanje ljudi i zajednički rad na rješenjima. Na platformi se mogu pronaći alati, edukacijski materijali, primjeri dobrih praksi, klimatski ciljevi, klimatske inicijative, savjeti i smjernice. Vlasti, privatni sektor, civilno društvo, obrazovne institucije i građani se potiču na zajednički doprinos klimatskim akcijama kroz strategije pravedne tranzicije, inovacije, edukaciju, podizanje svijesti i usvajanje održivih navika koje poboljšavaju kvalitetu života i štite okoliš.



Manifest Europskih Povelja o raznolikosti



Europska unija utemeljena je na načelima solidarnosti, poštivanja ljudskih prava, sprječavanja diskriminacije i predanosti društvenoj koheziji.

Ravnopravnost je jedna od temeljnih vrijednosti na kojima počiva Europska unija, što je vidljivo u Ugovorima i Povelji o temeljnim pravima, koji EU daju mandat i odgovornost za borbu protiv diskriminacije. Odredbe iz Ugovora omogućile su EU-u donošenje zakona protiv diskriminacije za određene zaštićene osnove (spol, rasno ili etničko podrijetlo, vjera ili uvjerenje, invaliditet, dob i spolna orijentacija).

Vrijednosti pravednosti i društvene uključenosti odražavaju se u našoj podršci aktivnostima vezanima uz raznolikost, ravnopravnost i uključivost (DE&I) na radnome mjestu. Pokazalo se da DE&I inicijative poboljšavaju produktivnost, inovacije i odnose na radnom mjestu – rezultate koji su ključni za ambiciju ponovnog pokretanja održivog rasta i jačanja konkurentnosti, kako je navedeno u nedavnom Draghi izvještaju.



Europske Povelje o raznolikosti aktivna su demonstracija predanosti izgradnji Europe za sve. Povelje o raznolikosti 27 država članica imaju više od 17.500 organizacija potpisnika koje zapošljavaju 17 milijuna ljudi diljem Europe. Potpisivanjem Povelje o raznolikosti organizacije javno izražavaju svoju predanost promicanju ravnopravnosti, raznolikosti, pravednosti i uključenosti na radnom mjestu unutar okvira prilagođenog kontekstu svoje

države članice. Lideri vidljivo pokazuju svoju usklađenost s pravnim i zakonskim okvirom za sprječavanje diskriminacije na radnom mjestu i promicanje ravnopravnosti u Europi. Oni izgrađuju mrežu organizacija potpisnica i zajednicu predanih stručnjaka za ravnopravnost, raznolikost i uključenost u svrhu razvoja najboljih praksi.

Mi, Povelja o raznolikosti Hrvatska predani smo suradnji s DE&I zagovarateljima u organizacijama, u Europskoj komisiji, u Europskom parlamentu, u vladama država članica, u tijelima za ravnopravnost, u institucijama za ljudska prava, u mrežama civilnog društva te s drugim predanim akterima kako bismo osigurali da se promicanje ravnopravnosti, raznolikosti, pravednosti i uključenosti, zaštita ljudskih prava i sprječavanje diskriminacije adresiraju u ovom zakonodavnom okviru EU-a.

Sada, 2025. godine, obvezujemo se ojačati svoju predanost:

- Podržavanjem EU platforme Povelja o raznolikosti i rada svake od 27 Povelja o raznolikosti u državama članicama na privlačenju potpisnika kroz podizanje svijesti, prikupljanje podataka, razmjenu informacija, programe osposobljavanja, sudjelovanje u provedbi Europskog mjeseca raznolikosti i dijalog s dionicima u svrhu jačanja europskih DE&I napora na svim razinama.
- Potpunim podržavanjem načela i ciljeva novog Putokaza za prava žena.
- Podržavanjem povjerenice EU-a za ravnopravnost Hadje Lahbib u osiguravanju provedbe politika i zakonodavstva o ravnopravnosti u cijelom EU-u te provedbi ciljanih mjera za obnovu Strategije za ravnopravnost LGBTIQ+ osoba nakon 2025. godine i nove Strategije protiv rasizma u sljedeće dvije godine, omogućujući konzultacije s EU platformom Povelja o raznolikosti i drugim relevantnim dionicima; osiguravajući da se dodatne strategije i akcijski planovi o raznolikosti dodatno ojačaju: Strategija za prava osoba s invaliditetom 2021.–2030., EU Okvirna strategija za ravnopravnost, uključivost i sudjelovanje Roma 2020.–2030.

- Radom sa svim dionicima na podršci usvajanju minimalne razine zaštite od diskriminacije u cijelom EU-u na temelju vjere ili uvjerenja, invaliditeta, dobi ili spolne orijentacije u nekoliko područja društvenog života. Ovo je potrebno za dopunu trenutne EU Direktive o ravnopravnosti u zapošljavanju i nacionalnih pravnih zaštita za ranjive skupine diljem Europe. Pozivamo države članice da zatraže od Europske komisije da ponovno razmotri najavu povlačenja Prijedloga nove horizontalne Direktive o suzbijanju diskriminacije izvan područja zapošljavanja (Prijedlog direktive Vijeća o provedbi načela jednakog postupanja prema osobama bez obzira na vjeru ili uvjerenje, invaliditet, dob ili spolnu orijentaciju) u svom radnom programu za 2025. godinu i EU Vijeće da radi na postizanju konsenzusa kako bi se ova Direktiva usvojila.
- Pozivamo sve vlade država članica da osiguraju uključivanje politika za promicanje ravnopravnosti, raznolikosti, pravednosti i uključenosti u programe predsjedanja Vijećem EU-a te njihovu integraciju u različite politike Europske komisije, kako bi se podržao napredak u postizanju društvene kohezije.

#UnijaRavnopravnosti je iznimno važna i potrebna je naša predanost kako bismo zaštitili i ojačali sve napore u promicanju ravnopravnosti, raznolikosti, pravednosti i uključenosti u Europskoj uniji.

POTPISANO, 29. travnja 2025.

EUROPSKE POVELJE O RAZNOLIKOSTI:

Austrija: Julija Ikodinović – julija.ikodinovic@wkw.at

Belgija: Saloua El Boustani – saloua@diversitycharter.be

Bugarska: Ani Ivanova i Bozhidara Tsvetlova – diverse@csd.eu;
office@bbf.bg

Cipar: Demetris Hadjisofocli – demetris@csicy.com

Češka: Kamila Čubánová – cubanova@byznysprospolecnost.cz

Danska: Cecillie Möller – diversitycharter@ligeadgang.dk

Estonija: Kelly Grossthal – kelly.grossthal@humanrights.ee

Finska: Greta Andersson – greta.andersson@fibsry.fi

Francuska: Yann Tanguy i Elise Moison – info@charte-diversite.com

Grčka: Stavros Milionis – smilionis@kean.gr

Hrvatska: Katarina Plećaš – katarina.plecas@hrpsor.hr

Irska: Maria Hegarty – mariahegarty@equalitystrategies.ie

Italija: Patrizia Giorgio – patrizia.giorgio@sodalitas.it

Latvija: Kaspars Zālītis – kaspars@imagineinordic.lv

Litva: Rugilė Trumbytė – diversity@diversity.lt

Luksemburg: Priscilia Talbot – priscilia.talbot@imslux.lu

Malta: Julian Dingli – julian@core.org.mt

Njemačka: Katinka Inger – presse@charta-der-vielfalt.de

Nizozemska: Sanne Pisters – dib@ser.nl

Poljska: Irena Madej i Elżbieta Sieniawska – irena.madej@fob.org.pl;
elzbieta.sieniawska@fob.org.pl

Portugal: Mónica Canário – monica.canario@appdi.pt

Rumunjska: Dana Oancea – dana.oancea@cartadiversitatii.ro

Slovačka: Zuzana Kovačová – zuzana.kovacova@nadaciapontis.sk

Slovenija: Barbara Zupančič – barbara@raznolikost.eu

Španjolska: Sonia Río – srio@fundaciondiversidad.com

Švedska: Anna Carlsson Sigstedt – anna.carlssonsigstedt@diversitycharter.se

Napomena:

Kako bi izgradila Uniju ravnopravnosti, Europska komisija usvojila je ključne strategije i akcijske planove koji promiču načelo jednakog postupanja i pridonose borbi protiv diskriminacije kroz kombinaciju ciljanih mjera i integracije ravnopravnosti u sva područja politika.

Člankom 2. Ugovora o Europskoj uniji, Unija se temelji na vrijednostima poštovanja ljudskog dostojanstva, slobode, demokracije, jednakosti, vladavine prava i poštovanja ljudskih prava, uključujući prava pripadnika manjina – vrijednosti koje su zajedničke svim državama članicama.

Člankom 6. UEU-a, Unija priznaje prava, slobode i načela koja su donesena u Povelji Europske unije o temeljnim pravima („Povelja o temeljnim pravima”). Sukladno istom članku, temeljna prava, kako su zajamčena Europskom konvencijom za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda te kako proizlaze iz ustavnih tradicija zajedničkih državama članicama, predstavljaju opća načela prava Unije.

Pravo na jednakost pred zakonom i zaštitu od diskriminacije za sve osobe univerzalno je pravo priznato Općom deklaracijom o ljudskim pravima, Konvencijom Ujedinjenih naroda o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena, Međunarodnom konvencijom o uklanjanju svih oblika rasne diskriminacije, Međunarodnim paktovima Ujedinjenih naroda o građanskim i političkim pravima te o ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima, Konvencijom Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom (UNCRPD), Europskom konvencijom za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda i Europskom socijalnom poveljom – dokumentima čije su potpisnice sve države članice.

Godine 2008. Europska komisija predložila je Direktivu Vijeća o provedbi načela jednakog postupanja izvan tržišta rada, bez obzira na dob, invaliditet, spolnu orijentaciju ili vjersko uvjerenje, s ciljem proširenja zaštite od diskriminacije putem horizontalnog pristupa. Međutim, jednoglasnost u Vijeću još nije postignuta.

U veljači 2025., izvještaj o procjeni učinka Službe za istraživanja Europskog parlamenta (EPRS) pokazalo je da bi većina stanovništva EU-a mogla imati koristi od zaštite predviđene tom direktivom. Oko tri četvrtine građana identificira se s jednom od četiri zaštićene osnove na koje se direktiva odnosi (vjerska uvjerenja, dob, invaliditet ili spolna orijentacija). Istovremeno, troškovi provedbe ostali bi unutar prihvatljivih granica. Vidi: [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2025/765772/EPRS_BRI\(2025\)765772_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2025/765772/EPRS_BRI(2025)765772_EN.pdf)

#UnionOfEquality #DiversityCharterPledge #UnitedInDiversity
#DiversityMonth #PoveljaoRaznolikostiHrvatska

Carinski pristup za emisije CO₂ – CBAM se ne odgađa

Izvor fotografije: [Europska komisija](#)

Izvor: [Lider](#)



HR PSOR je iznio stručni osvrt na objavu OMNIBUS I – prijedloga Europske komisije koji sadrži i prijedlog izmjena uredbe CBAM.

CBAM mehanizam se može smatrati zrcalnim sustavom EU ETS-u, jer je njegova uloga sprječavanje izmještanja europske industrije u regije svijeta koje nemaju uspostavljene mehanizme ublažavanja klimatskih promjena, stoga smo istaknuli važnost edukacije gospodarstva o njihovim obvezama, procedurama usklađivanja poslovanja i pripremama za zahtjeve mehanizma CBAM.

Cijeli tekst možete pročitati ispod.

#CBAM, #HRPOSOR, #sustainability

NIJE ODGODA, NEGO
IZMJENA

CBAM ostaje

Od početka sljedeće godine tvrtke će aluminij, cement, čelik, željezo i gnojivo uvoziti prema novom mehanizmu EU-a za ugljičnu prilagodbu na granicama (CBAM). Složeni proces u početku će se ipak primjenjivati samo na odabrane sektore s visokim udjelom ugljika

[PIŠE EDIS FELIĆ
edis.felic@lidersmedia.hr]

Carinski pristup za emisije CO₂ (CBAM), čija prilagodba za tvrtke traje od 1. listopada 2023. do 31. prosinca 2025., ipak neće biti odgođen do 1. siječnja 2027., nego će se primjenjivati kako je već predviđeno – od početka sljedeće godine. Odgovorili su nam to iz Predstavništva Europske komisije (EK) u Hrvatskoj, dodavši da je Komisija predložila početak prodaje certifikata 2027., uključujući i onih za uvoz u 2026., ali to se ne smije tumačiti kao odgoda primjene Uredbe (CBAM). Drugim riječima, Prijedlog izmjene (dokument Omnibus I) odnosi se na odgodu primjena obveze da uvoznici kupuju i prodaju certifikate o emisijama za proizvode koje stavljaju na EU tržište. Taj je mehanizam osmišljen da bi se izjednačili troškovi za emisije ugljika između domaćih proizvoda i onih uvezenih iz zemalja s manje strogim politikama određivanja cijena ugljika. Riječ je o uvoznom cementu, aluminiju, čeliku i željezu te gnojivu, za koje uvoznici trebaju dokazati da su emisije stakleničkih plinova nastale tijekom njihove proizvodnje kompenzirali proizvođači tih proizvoda, tj. da su snosili troškove ublažavanja emisija.

Trgovanje emisijama

Naime, kako objašnjavaju u Hrvatskom poslovnom savjetu za održivi razvoj (HR PSOR), taj trošak proizvođači u EU-u snose više od dvadeset godina (u Hrvatskoj od ulaska u EU) trgovanjem emisijskim jedinicama (EU ETS), pa su njihovi proizvodi nekonkurentni onima iz zemalja koje nemaju uspostavljenu regulativu ublažavanja klimatskih promjena ili je ta regulativa znatno blaža u odnosu na europsku.

– Trošak ublažavanja klimatskih promjena osjećaju i potrošači budući da su nerijetko proizvodi europskih proizvođača skuplji u odnosu na istovjetne proizvode uvezene iz zemalja u kojima sustav, kao što je primjerice EU ETS, nije uspostavljen. Mehanizam CBAM takav će nekonkurentan odnos europskih proizvođača uravnotežiti. Možemo reći da je mehanizam

CBAM zrcalni sustav EU ETS-u – ističu u HR PSOR-u.

Dodatna uloga CBAM-a također je važna za EU-ovo gospodarstvo jer bi trebao spriječiti izmještanje njegove industrije u regije svijeta. Iako je Reuters u ožujku objavio Naert prijedloga kojim bi se službena provedba odgodila za godinu dana jer pogotovo male



Vodič kroz ESG

- ▶ tvrtke koje uvoze sirovine (koje emitiraju ugljik) još nisu spremne za to, kao što smo naveli, toga neće biti. Ipak, u HR PSOR-u napominju da je EK u sklopu paketa Omnibus I predložio izmjene te uredbe da bi se ublažilo administrativno opterećenje i spriječilo stvaranje nepotrebnih troškova za gospodarstvo. Iz Predstavništva EK-a rečeno nam je da će se zaista u početku CBAM primjenjivati na odabrane sektore s visokim udjelom ugljika. Naime, mnoge su se tvrtke tijekom probnog razdoblja već žalile na složenost pravila i dugotrajan proces ispunjavanja povezanih obrazaca.

Izuzeto 90 posto tvrtki

EK je pratio dosadašnju prilagodbu gospodarstva te je zaključio da administrativni teret za srednja i mala poduzeća znatno nadmašuje ekološku i regulatornu korist. Zbog toga je Bruxelles predložio da se od te obveze izuzme gotovo 90 posto tvrtki koje uvoze robu s malim količinama emisija, ali time neće trpjeti klimatski ciljevi budući da će mehanizam CBAM i dalje obuhvaćati više od 99 posto ukupnih emisija od uvezenih proizvoda. Naime, prema statistikama EU-a, tih 99 posto emisija šalje samo oko 20 posto tvrtki, pa zbog toga EK namjerava ublažiti pravila CBAM-a i usmjeriti tarifni pritisak na najveće emitere ugljika. Osim toga, objašnjavaju u HR PSOR-u, uvoznicima koji će i dalje biti obuhvaćeni CBAM-om pojednostavnit će se odobravanje deklarata, izračun emisija, zahtjevi za izvješćivanje i financijska odgovornost. Još je jedna stvar važna za konkurentnost gospodarstva EU-a. Naime, 1. siječnja 2026. proizvođači će morati kupovati sve emisijske jedinice na tržištu te time dodatno biti u nepovoljnijem položaju. Zbog toga oni iz primarnih sektora CBAM-a, uključujući hrvatske, za razliku od uvoznika, nisu ni oduševljeni da se primjena Uredbe odgađa. Investitore i kupce robe koja emitira ugljik svakako interesira pitanje izglednog poskupljenja. U Predstavništvu EK-a objašnjavaju da CBAM nije trgovinska mjera te je osmišljen tako da ima vrlo mali utjecaj na trgovinu. – Cilj nije povećati troškove potrošača, već potaknuti održive prakse u cijelom lancu opskrbe. CBAM služi kao ekološka mjera, a ne kao trgovinska barijera, promičući jednake uvjete i postizanje klimatske neutralnosti do 2050. godine. Njime podržavamo globalne napore u borbi protiv klimatskih promjena i potičemo inovacije u održivim proizvodnim praksama. Zato možemo očekivati da će CBAM poticati uvoz robe s manjim udjelom ugljika – objašnjavaju u Predstavništvu EK-a u Hrvatskoj.

Jeftinije europsko?!

U HR PSOR-u vele da poskupljenje ne bismo trebali osjetiti za proizvode koji upotrebljavaju sirovine iz Europske unije. Drugim riječima, ako se odlučimo kupiti cement od proizvođača iz EU-a, tada povećanja cijene neće biti. No kupcima koji su do sada kupovali cement proizveden na tržištima izvan EU-a koja nisu strogo regulirana kao naše CBAM zasigurno neće sjesti dobro jer će ti proizvoditi poskupjeti kako bi se izjednačile cijene s onima EU proizvođača. Na pitanje jesu li se tvrtke kojih se tiče spomenuta uredba uspjele prilagoditi u HR PSOR-u nam vele da nisu direktno uključeni u edukaciju i informiranje uvoznika o njihovim obvezama, ali prate aktivnosti koje se provode na razini Europske unije, kao i aktivnosti koje provode nacionalna tijela zadužena za implementaciju CBAM-a.

– Tako je u prijelaznom razdoblju održan niz edukacija koje su, bilo



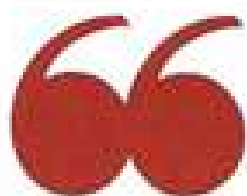
TKO SU OBVEZNICI DEKLARANT KOJI IZVJEŠĆUJE

- Uvoznik koji podnosi carinsku deklaraciju za puštanje robe u slobodan promet u svoje ime i za svoj račun.
- Osoba koja ima odobrenje za podnošenje pojednostavnjene carinske deklaracije u obliku unosa u evidencije deklaranta i koja prijavljuje uvoz robe.
- Neizravni carinski zastupnik, ako carinsku deklaraciju podnosi neizravni carinski zastupnik, ako uvoznik ima poslovni nastan izvan Unije ili ako je neizravni carinski zastupnik pristao na obveze izvješćivanja.

IZVOR: HOK

fizički bilo na platformama poput webinar, bile usmjerene na informiranje kompanija o njihovim obvezama, procedurama usklađivanja poslovanja i pripremu za zahtjeve mehanizma CBAM-a. Dio edukacija dostupan je u obliku snimki i danas te svakako potičemo one koji to još nisu da se upoznaju sa zahtjevima i procedurama CBAM-a. Treba istaknuti da CBAM mehanizam traži veliku prilagodbu i mjerodavnih institucija, tj. Carinske uprave. Pratiti proizvode koji dolaze na tržište EU-a i podliježu CBAM mehanizmu zasigurno je velik izazov za sve – naglašavaju.

Dodaju da je za uvoznike sustav kupnje i predaje certifikata kojima potvrđuju da su troškovi ublažavanja klimatskih promjena podmireni u visini iznosa jednakog troškovima europskih proizvođača zasigurno nov model poslovanja s kojim tek trebaju uhvatiti korak. Dakle, nema odgođe primjene CBAM-a, da ponovimo još jednom, jer ostaje datum 1. siječnja 2026. Prihvati li se EK-ov prijedlog, tvrtkama će se samo dati zrak da do 1. siječnja 2027. kupe CBAM-ove certifikate kako bi pokrili emisije ugljika svojih proizvoda. Tvrtke koje se ne budu pridržavale pravila EU će nametnuti strože novčane kazne. Kad prijedlog bude napokon gotov, o njemu će zasebno raspravljati Europski parlament i države članice EU-a koje će odlučiti hoće li revidirana verzija biti službeno primijenjena. U svakom slučaju, sve tvrtke koje su obvezne držati se CBAM-a morat će ubaciti u petu brzinu kako bi spremno dočekale njegovu primjenu, ne nadajući se da će europska birokracija to svojom tromošću usporiti. »



SUSTAV KUPNJE I PREDAJE CERTIFIKATA KOJIMA SE POTVRĐUJE DA SU TROŠKOVI UBLAŽAVANJA KLIMATSKIH PROMJENA PODMIRENI U VISINI IZNOSA JEDNAKOG TROŠKOVIMA EUROPSKIH PROIZVOĐAČA NOVI JE MODEL POSLOVANJA ZA UVOZNIKE

Službeno stajalište HR PSOR-a o prijedlogu Omnibus I



Izvor fotografije: Greenomy

Europska komisija je krajem veljače 2025. predstavila Omnibus paket zakonodavnih izmjena s ciljem smanjenja administrativnog opterećenja za europska poduzeća u području izvještavanja o održivosti.

U suradnji sa svojim članovima u HR PSOR-u izradili smo službeno mišljenje, kojim izražavamo zabrinutost oko nekoliko ključnih točaka.

Iako pozdravljamo nastojanje da se regulatorni okvir učini učinkovitijim i primjenjivijim, smatramo da se predložene promjene ne bi smjele provoditi na štetu okolišnih i društvenih ciljeva EU-a. Istovremeno, važno je izbjeći dodatnu neizvjesnost koja bi mogla otežati poslovno planiranje i strateško upravljanje u poduzećima.

Naglašavamo potrebu da se:

- izazovu klimatskih promjena i dalje pristupa s predanošću koju je EU pokazala do sada,
- zadrži zamašnjak promoviranja i ulaganja u razvoj vlastitih i održivih izvora energije te ulaganja u kružno gospodarstvo
- povećaju ulaganja u inovacije i provedu promjene za povećanje otpornosti gospodarstva
- oстане pri odluci izrade sektorskih standarda
- jasno definiraju smjernice za ograničenu provjeru Izvještaja o korporativnoj održivosti
- osigura mogućnost usporedivosti opisa i metodološkog pristupa u provedbi dvostruke materijalnosti

Održivo poslovanje je alat za smanjenje rizika, otvaranje novih tržišta, inovacije i jačanje otpornosti europskog gospodarstva. Ako se održivost tretira samo kao birokratska obveza, propuštamo njegovu stvarnu vrijednost.

[Ovdje](#) možete preuzeti službeno stajalište.

U Lideru pod rubrikom Opinion Maker pročitajte članak dr. sc. Mirjane Matešić



U tjedniku Lider, 29. svibnja 2025., pod rubrikom Opinion maker objavljen je članak direktorice HR PSOR-a dr. sc. Mirjane Matešić pod naslovom: „Rasterećenje obveznih pokazatelja da, ali ukidanje održivosti ne“

Članak se bavi raspravom o paketu mjera Omnibus I, čiji je cilj rasterećenje regulative o obveznom izvještavanju o održivosti. U tekstu se iznose stavovi o namjeri ukidanja obveznih standarda održivosti, utjecaju takvih prijedloga na europske politike i gospodarstvo, kao i o ulozi kompanija u procesu prilagodbe održivim praksama.

Rasterećenje obveznih pokazatelja da, ali ukidanje održivosti ne

Namjera ukidanja obveznih standarda održivosti i potpuno napuštanje smjera koji je zacrtan Europskim zelenim planom opasan su pokušaj povratka na neodrživu staru praksu koji neće ugroziti samo samodostatnost EU-a nego i našu budućnost. Zato im se moramo suprotstaviti

O d početka godine traje rasprava o paketu mjera Omnibus I, kojemu je cilj rasterećenje regulative o obveznom izvještavanju o održivosti. Oni koji prate raspravu, steći će dojam da je stajalište poslovne zajednice u Europi o tome treba li odustati od uvođenja obveznog procesa izvještavanja podijeljeno. Barem nas tako uvjeravaju pregovarači, lobisti i političari nekih stranaka.

Nedavno objavljeno istraživanje organizacije We are Europe u kojem je sudjelovalo više od tisuću kompanija, obveznika izvještavanja iz 26 zemalja članica Europske unije, pokazalo je upravo suprotno: većina podupire regulativu za održivost te, ako se i zauzima za određeno rasterećenje, ne želi njezino ukidanje. Sličan dojam ostavljaju objave većine poslovnih organizacija diljem Europe: rasterećenje obveznih pokazatelja da, ali ukidanje održivosti ne.

Održivost nema alternativu

Točno je da je Akcijski plan za održivo financiranje donio dodatna administrativna opterećenja i da je njegova primjena stvorila dodatne troškove. Protivnici tvrde kako se investicijski potencijal za održivost troši na izradu izvještaja koji nemaju svrhu. No regulativa ima sasvim drugi cilj. Namjera je potaknuti kompanije na izradu strategije održivosti, prilagodbu poslovnih modela održivoj praksi, razmatranje mogućnosti prelaska na održivo, kružno, obnovljivo te na stvaranje vrijednosti uz manju potrošnju primarnih resursa i energije.

Dio obveznika, odnosno najveće kompanije, već je ove godine objavio prve izvještaje. Kompanije koje su trebale postati obveznice drugoga i trećega vala već su uspostavile sustave, oformile timove, angžirale stručnjake te uložile vrijeme i novac u izradu dubinske analize utjecaja na održivost i dvostruke značajnosti. Te iscrpne analize uvjet su za razumijevanje te praćenje i izvještavanje o velikim utjecajima, ali, što je još važnije, prilagodbu poslovnih modela i modela upravljanja. Proces su već započeli, novac je potrošen, a kompanije su prepoznale prednosti prikupljanja informacija o širem kontekstu svog poslovanja. Ono otvara mogućnost upravljanja rizicima koji proizlaze iz ovisnosti o



piše **MIRJANA MATEŠIĆ**
mirjana.matesic@hrpsor.hr

Omnibus znači odustajanje od Akcijskog plana za održivo financiranje i samoga Europskoga zelenog plana. Podizanjem kriterija obveze izvještavanja na kompanije veće od tisuću, a posebno na veće od tri tisuće zaposlenika, kako je u svom amandmanu ovih dana predložio Ekonomski savjet Europskoga parlamenta, potpuno se gubi smisao te regulative

dobavnim lancima koji zbog klimatskih i drugih promjena u okolišu postaju sve nesigurnijima. Prelazak na poslovne modele koji su održivi i koji prilagođavaju kompanije novim uvjetima poslovanja otvaraju prilike za sigurniji razvojni put. Održivost nema alternativu, ukidanje regulative to neće promijeniti. Odustajanje od obveznog izvještavanja neće ukloniti rizike i prijetnje klimatskih promjena, nedostatnih resursa i skupe energije. Ignoriranje rizika neodrživog poslovanja put je prema kratkočnom uspjehu.

Golema šteta

Prihvatanje prijedloga Omnibus znači potpuno odustajanje od provedbe sedamnaest UN-ovih ciljeva održivog razvoja na koje se Europska unija obvezala (točnije, cilja 12.6 – uključivanja informacija o održivosti u izvještaje kompanija). Štoviše, Omnibus znači odustajanje od Akcijskog plana za održivo financiranje te samoga Europskoga zelenog plana. Podizanjem kriterija obveze izvještavanja na kompanije veće od tisuću, a posebno na veće od tri tisuće zaposlenika, kako je u svom amandmanu ovih dana predložio Ekonomski savjet Europskoga parlamenta, potpuno se gubi smisao te regulative. Gospodarstvo u Europi, ali i u Hrvatskoj, uvelike se protivi tako dubokim rezovima u sustavu s kojim se već znatno uskladio. Pozdravlja smanjenje broja obveznih podataka koje izvještaj treba sadržavati, kao i ukidanje razumne provjere izvještaja, ali ne i ograničenje broja podataka koje kompanije smiju zatražiti od dobavljača jer takvo ograničenje sprječava mogućnost razvoja održivih dobavljačkih lanaca, a i provedbu niza drugih direktiva i uredbi Europske unije koje nisu obuhvaćene Omnibusom (kao što su EUDR i EUFLD), stoga njihova provedba i dalje ostaje obvezna.

Trenutačni kaos u regulativi koja uređuje korporativnu održivost već sada nanosi golemu štetu procesima koji su već započeli i koji obećavaju. Namjera ukidanja obveznih standarda održivosti i potpuno napuštanje smjera koji je zacrtan Europskim zelenim planom opasan su pokušaj povratka na neodrživu staru praksu koji neće samo ugroziti samodostatnost EU-a nego i našu budućnost. Zato im se moramo suprotstaviti.

Hrvatski indeks održivosti



Dana 5. lipnja, otvoren je 18. natječaj za [Hrvatski indeks održivosti – HRIO](#) u organizaciji Hrvatskog poslovnog savjeta za održivi razvoj (HR PSOR) i Hrvatske udruge poslodavaca (HUP).

HRIO je jedinstvena, u Hrvatskoj najčešće korištena metodologija za procjenu usklađenosti poslovnih modela s održivim praksama. HRIO kompanijama pomaže identificirati konkretne mjere za prilagodbu zelenoj tranziciji.

[Mirjana Matešić, direktorica HR PSOR-a](#), istaknula je kako je HRIO 18. godinu za redom temelj održivosti gospodarstva u Hrvatskoj. Uputila je hrvatskim kompanijama poziv da popune upitnik HRIO te pomoću njega ocjene vlastite prakse održivosti. HRIO dodatno pomaže kompanijama identificirati prostor za napredak u vlastitom poslovanju.

Kao edukativni i besplatni alat, HRIO je već blizu dva desetljeća na raspolaganju kompanijama koje žele biti usklađene s principima održivosti.

Otvorenje ovogodišnjeg natječaja simbolično se poklapa s Međunarodnim danom zaštite okoliša čime se šalje snažna poruka o važnosti dugoročnog i odgovornog pristupa održivom razvoju.

Posebnosti upitnika HRIO:

- prilagođen je za svaku kategoriju kompanija: velika, srednja, mala i javna
- razlikuje se prema tipu kompanija odnosno prilagođen je uslužnom/proizvodnom sektoru
- usklađen je s Europskim standardima izvještavanja o održivosti
- popunjava se putem online platforme
- omogućava jednostavan pregled odgovora i preuzimanje rezultata u PDF formatu
- svaka kompanija može dobiti individualizirano tumačenje HRIO rezultata
- popunjavanje upitnika prvi je korak u stjecanju [certifikata HRIO](#).

Natječaj HRIO otvoren je do 30. rujna, a ovogodišnji dobitnici nagrada bit će proglašeni na 17. Konferenciji o održivom razvoju, koja će se održati 11. studenoga 2025. godine u Zagrebu.

Za stručnu ili tehničku pomoć kompanije se mogu javiti na e-adresu: hrio@hrpsor.hr.

Pratite naše objave na [LinkedIn](#)-u i [YouTube](#)-u.

#HRIO #Sustainability #ESG

HR PSOR je započeo novu inicijativu - Održimo u 11



U srijedu 4. lipnja održan je prvi u nizu tematskih susreta članova HR PSOR-a, **Brunch: Održivo u 11**. Tema razgovora bila su iskustva u izradi korporativnih izvještaja. Sudionici su otvoreno razgovarali o izazovima i iskustvima u izradi izvještaja te podijelilo svoja iskustava s kolegama.

Tijekom rasprave, članovi HR PSOR-a su:

- Razmijenili iskustva u izradi prvih izvještaja i mišljenja kako unaprijediti postojeće prakse
- Predložili akcije kako bi olakšali proces prikupljanja podataka
- Izrazili svoje zabrinutosti s preprekama na koje su naišli tijekom izvještavanja

Razgovor je pokazao da su kompanije u Hrvatskoj vrlo ozbiljno pristupile procesu izvještavanja, uložile resurse, stvorile timove i prepoznale prednosti koje kompanijama pruža bolje razumijevanje okolnosti poslovanja i budućih izazova i prilika. Prepoznate su manjkavosti u izradi dubinskih analiza dobavljačkih lanaca te povezivanja utjecaja s poslovnim rizicima što je direktno povezano s nedovoljnim razumijevanjem i pogrešnom percepcijom o tome što je dvostruka značajnost utjecaja i kako je provesti. Izraženo je nezadovoljstvo postupcima revizije, ponajprije zbog neuravnoteženog pristupa pojedinih auditora te neujednačenosti koja je uočena i unutar istih revizorskih organizacija. Istaknuta je važnost potrebe žurnog definiranja revizorskih standarda kako bi se ova praksa unaprijedila. Razgovor je dotaknuo i problem prikupljanja i obrade velikog broja podataka koje zahtijeva postupak dubinske analize i izvještavanja o održivosti. Izražen je stav kako bi EFRAG trebao staviti na raspolaganje alate za prikupljanje informacija, što bi pomoglo lakšoj obradi i većoj ujednačenosti izvještaja.

U otvorenoj i dinamičnoj raspravi članovi HR PSOR-a su podijelili svoje uspjehe, naučene lekcije, koristi, zabrinutosti i frustracije procesom izvještavanja. Izražena je namjera nastavka ulaganja u razvoj ovih procesa. Zaključeno je da je najteži korak napravljen te će naredni ciklusi izvještavanja predstavljati nadogradnju.

HR PSOR će u narednom razdoblju kroz javne kanale komunikacije uputiti zahtjev EFRAG-u za pripremom i objavom zajedničkih alata za prikupljanje i obradu podataka te smjernica za provedbu procesa ograničene provjere s ciljem ujednačavanja revizorske prakse.

#HRPSOR #brunch #CSRD #članovi

Održana 28. Skupština HR PSOR-a: Novi predsjednik Skupštine i ambiciozan Program rada do 2026.



Na godišnjoj sjednici 12. lipnja 2025. usvojili smo Izvještaj o radu i novi Statut, predstavili Program rada za naredno razdoblje te izabrali novo vodstvo.

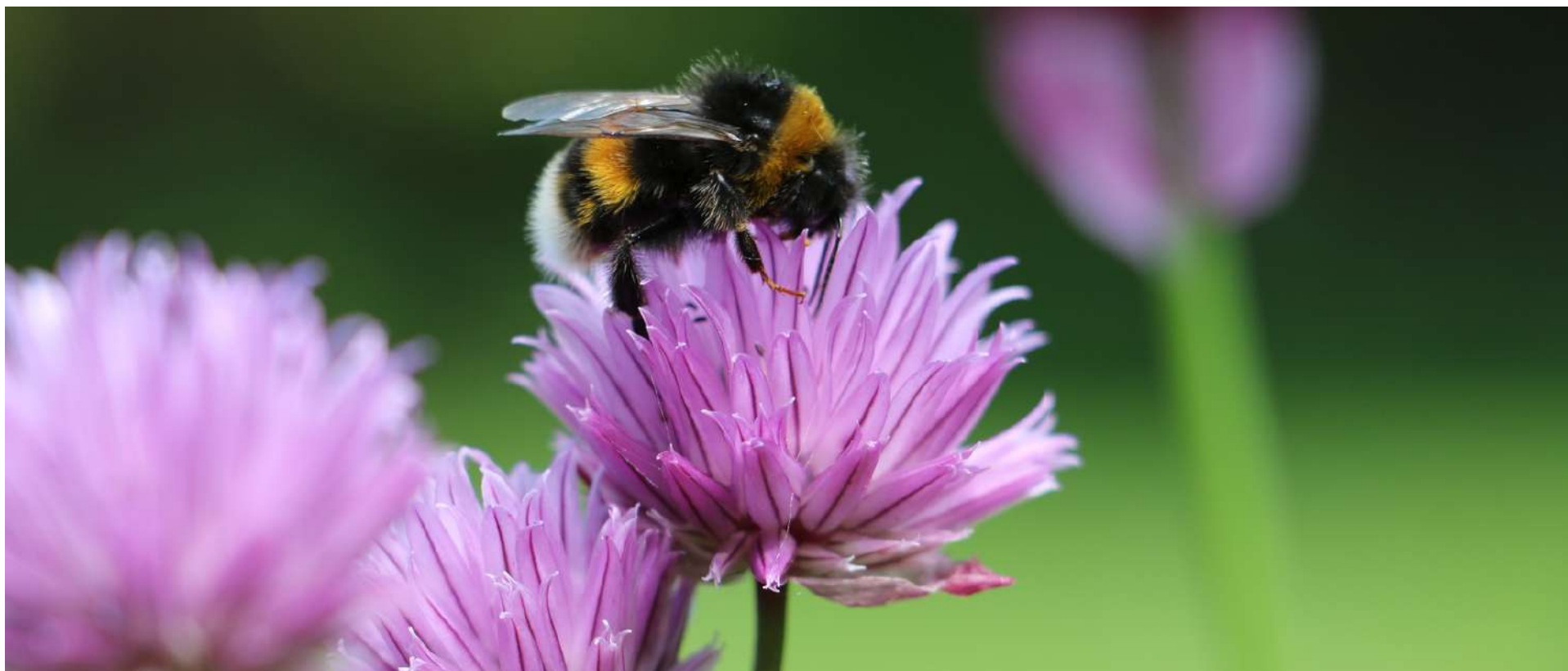
Poseban trenutak bila je svečana dodjela Povelja o članstvu našim novim članicama – BOSQAR INVEST (Ivana Turjak Čebohin), Gradska plinara Zagreb d.o.o. (Jeronim Tomas), HEP (Marina Puljiz), Hrvatska Lutrija (Gordan Stepinac), Just Print (Dominik Kaurić), Plinacro Ltd. (Branka Belamarić), PREMIFAB Ltd. - CleanTech Company (Igor Podravac), Sveučilište Algebra Bernays, Variosystems (Josipa Maršanić), Vodoopskrba i odvodnja Zagrebacke zupanije d.o.o., Yitres (Danijela Nofta) i Zagrebački velesajam d.o.o. (Renata Suša, MRICS). Dobrodošli u mrežu posvećenu održivosti!

Zahvaljujemo svim članovima HR PSOR-a na kontinuiranoj podršci, angažmanu i doprinosu zajedničkoj misiji.

#Sustainability #ThinkGreen #ESG #CorporateSustainability

Save the date!

17. konferencija o održivom razvoju



Više od desetljeća Konferencija o održivom razvoju, zajedno s partnerima i zajednicom, potiče i promovira održivost te društveno odgovorno poslovanje – ne samo u Hrvatskoj, već i u cijeloj regiji.

Kontinuirano potičemo dijalog i rasprave o održivosti i zelenoj tranziciji, ali i o ključnim temama i promjenama s kojima se danas suočavamo kao pojedinci i kao društvo.

Ponosni smo što #HRPSOR već 17. godinu za redom ima snažnu podršku zajednice i partnera, što omogućuje stalan rast i unapređenje Konferencije iz godine u godinu – čime smo postali najdugovječnija konferencija o održivom razvoju u Hrvatskoj.

Registracije za konferenciju uskoro se otvaraju!

Sve dodatne informacije o panelima, govornicima i temama objavit ćemo u nadolazećem razdoblju. Pratite naše kanale za najnovije obavijesti.

GiO

gospodarstvo i održivost

broj 83-84